

ที่ กษ ๐๓๐๓ / ๒๐๘๙

สำเนาเอกสารนี้มีผลบังคับใช้ในประเทศไทย
วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๓
๒๒ มี.ค. ๒๕๕๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๗ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามูลบัน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน จำนวน ๒ ฉบับ

เรียน เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- ลิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๓๕
- ๒. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๕๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕
- ๓. สำเนาประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภอโขคชัย จังหวัดนครราชสีมา ฉบับลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๑
- ๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามูลบัน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน จำนวน ๒ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง จำนวนฉบับละ ๑๐๐ ชุด

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานนอกจากเกษตรกรรม เพิ่มมากขึ้น ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่ และเพื่อให้การใช้น้ำ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาครัฐกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคต สมควรกำหนดทางน้ำชลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๓๕ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานแล้ว ตามลิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๑ เป็นทางน้ำชลประทาน ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน โดยออกเป็นกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวง จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยไฝ เป็นทางน้ำชลประทาน ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยทราย เป็นทางน้ำชลประทาน ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

/ บันทึกวิเคราะห์สรุป ...

บันทึกวิเคราะห์สรุป

(๑) เรื่องเดิม

เนื่องจากมีการใช้น้ำจากการน้ำชลประทานเพื่อกิจกรรมทางการเกษตร การประปา หรือกิจกรรมอื่น ที่มีใช้การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บค่าชลประทาน จะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎหมายกระทรวงกำหนดให้ ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้ โดยต้องแสดงแผนที่แนบท้ายให้ชัดเจน

(๒) เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒.๑ พิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎหมาย

๒.๒ เป็นการเสนอร่างกฎหมายให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕

(๓) ความเร่งด่วนของเรื่อง ถ้าดำเนินการได้รวดเร็ว จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนับสนุนนโยบายของรัฐในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัด และถูกวิธี

(๔) สาระสำคัญของเรื่อง

๔.๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำ และเพื่อให้การใช้น้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน จึงสมควรกำหนดให้ ทางน้ำชลประทานดังกล่าวเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเงิน และงบประมาณโดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากการน้ำชลประทานเมื่อภัยธรรมชาติทางน้ำชลประทานมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้อย่าง

๔.๒ การใช้น้ำออกภาคเกษตรกรรมจากการน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้ง น้ำตรวจน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ซึ่งในการออกกฎหมายกำหนดให้ทางน้ำ ชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่ได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ และเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎหมาย ฉบับที่ ๙๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชลประทาน และหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๒

๔.๓ ปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำ ปริมาณการใช้น้ำ และพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีดังนี้

- อ่างเก็บน้ำห้วยໄຟ ປະມານຄວາມຈຸຂອງອ່າງເກີບນ້ຳເທົກນ ۰.۲۳۰
ລ້ານລູກບາສກໍມເຕຣຕ່ອປີ ປັຈຸບັນຍັງໄມ້ມີສ້ານການປະປາຫຼືໂຮງການອຸດສາຫກຮົມ ຂອອນຄຸນາດໃຫ້ນ້ຳ
ມີແຕ່ການໃຫ້ນ້ຳເພື່ອການອຸປະໂກຄບຣິໂກຄ ແລະ ການເກະຕຣ ໃຫ້ນ້ຳປະມານ ۴۰,۰۰۰ ລູກບາສກໍມເຕຣຕ່ອປີ
ຊັ້ນມີພື້ນທີ່ໄດ້ຮັບປະໂຍຈນປະມານ ۱,۰۰۰ ໄດ້

- อ่างเก็บน้ำห้วยทราย ปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำเท่ากับ ๐.๗๓๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีสำนักงานประปาหรือโรงงานอุตสาหกรรม ขออนุญาตใช้น้ำ มีแต่การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ ๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่

- จากปริมาณการใช้น้ำในอ่างเก็บน้ำทั้ง ๒ แห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่ขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
  - กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๙ (พ.ศ. ๒๔๙๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
  - ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕

(๕) ประเด็นของปัญหาที่ต้องการให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

เพื่อให้คณารัฐมนตรีพิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้

(๖) ความเห็นชอบจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี เนื่องจากเป็นการบังคับใช้เฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

(๗) ในกรณีที่มีกฎหมาย ระเบียบ ฯ กำหนดให้ต้องมีการวิเคราะห์ หรือศึกษาในเรื่องนั้นก่อนดำเนินการ ให้เสนอรายงานการวิเคราะห์หรือการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำผลสรุปเสนอมาด้วย

ไม่มี เนื่องจากเป็นการดำเนินการเฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

(๕) ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ และที่มาแห่งเงินค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินการจัดพิมพ์ແຜນທີ່ທ້າຍກູງກະທຽວ ໃຊ້ບປະມາດ
ຈາກທຸນໝານເວີຍນເພື່ອການຈລປາ

(๙) รายละเอียดที่ประสงค์จะให้คณะกรรมการตีให้ความเห็นชอบหรือมีมติ โดยให้ระบุให้ชัดเจน และแยกเป็นข้อ ๆ ให้ครบถ้วน

เพื่อให้คณะกรรมการตีพิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎหมาย จำนวน ๒ ฉบับ คือ

๑. ร่างกฎหมายร่างกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำหัวยไไฟ เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. .... (ในท้องที่ตำบลท่าเยี่ยม อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา)

๒. ร่างกฎหมายร่างกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำหัวยทราย เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. .... (ในท้องที่ตำบลละลมใหม่พัฒนา อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา)

อนึ่ง ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๓๕ เรื่อง กำหนดทางน้ำชาลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้กำหนดขอบเขตของทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำหัวยทราย โดยได้กำหนดให้บ้านคลองยาง ออยู่ในท้องที่ตำบลท่าจะหลุน อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ต่อมาได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบล ในท้องที่อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ฉบับลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๑ ได้กำหนดให้บ้านคลองยาง ออยู่ในท้องที่ตำบลละลมใหม่พัฒนา อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ดังนั้น ในปัจจุบันอ่างเก็บน้ำหัวยทราย จึงมีขอบเขตอยู่ในท้องที่ตำบลละลมใหม่พัฒนา อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งไม่ทำให้ขอบเขตของทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำหัวยทรายเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นชอบตามที่กรรมชาลประทานเสนอ จึงขอส่งร่างกฎหมายร่างกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามูลบัน เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน จำนวน ๒ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎหมายร่าง จำนวนฉบับละ ๑๐๐ ชุด ตามลิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรรมชาลประทาน

กองกฎหมายและที่ดิน

โทร./โทรสาร. ๐-๒๒๔๙-๒๖๒๖